

Obvodný úrad miestnych národných výborov vo Vinici

Opis na úrovni archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1525_3291	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Obvodný úrad miestnych národných výborov vo Vinici	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	(1939) 1945 – 1950 (1963)	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	3,960 bm (44 úradných kníh, 11 registratúrnych pomôcok, 24 škatúl)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Obvodný úrad miestnych národných výborov vo Vinici	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Nariadením Predsedníctva Slovenskej národnej rady zo 6. marca 1945 č. 9 a nariadením č. 141/1945 Zb. nariadení SNR boli obnovené sídla okresov a určená ich územná kompetencia. Citovaným nariadením bolo stanovené územné zadelenie navráteného územia podľa stavu z roku 1938, ktorým boli obce Dolinka a Vinica opäť pričlenené do okresu Krupina. Obce Dolinka (Inám) a Vinica (Nekyje) boli v rokoch 1938 – 1944 na základe viedenskej arbitráže pripojené k Maďarsku a patrili v tom období do správneho okresu Šahy. Nariadenie Predsedníctva SNR č. 26/1945 Zb. nariadení SNR zo 7. apríla 1945 stanovilo v zmysle zásady, že ľud je jediným zdrojom všetkej štátnej moci voľbami ustanoviť pre každú obec národný výbor a pre každý okres okresný národný výbor v jeho sídle. Boli zrušené obecné a obvodné notárske úrady. Obce Dolinka, Hrušov a Vinica boli v rokoch 1905 – 1938 príslušné Obvodnému notárskemu úradu vo Vinici (v rokoch 1938 – 1944 obce Dolinka a Vinica pripadli Maďarsku). Obec Hrušov s obyvateľstvom slovenskej národnosti v období rokov 1938 – 1944 bola príslušná Obvodnému	Dejiny správy pôvodcu

		notárskemu úradu v Čelovciach. Nariadením SNR zo 7. apríla 1945 bola na národné výbory a v obciach s väčšinou obyvateľstva maďarskej resp. nemeckej národnosti na menované správne komisie prenesená právomoc, ktorú dovtedy vykonávalo obecné zastupiteľstvo, obecná rada, starosta obce, obecný alebo obvodný notársky úrad. V intenciách citovaného nariadenia si namiesto zrušeného obvodného notárskeho úradu zriadili miestny národný výbor a miestnu správnu komisiu "sebe podriadený demokratický úrad". Týmto nariadením bol zriadený Obvodný úrad miestnych správnych komisií vo Vinici, právne potvrdený výmerom Okresného národného výboru v Krupine č. 119/1945 prez. nadriadeným úradom Miestnemu národnému výboru v Hrušove, Miestnej správnej komisii v Dolinke, Vinici ako aj Obvodnému úrad miestnych správnych komisií vo Vinici bol od ich ustanovenia Okresný národný výbor v Krupine, koordinujúci a riadiaci výkon a chod správy okresu. Okresný národný výbor v Krupine rozhodnutím zo dňa 28. apríla 1945 číslo 1283/1915 zriadil expozitúru - úrad Okresného národného výboru v Krupine, expozitúra Šahy. Do obvodu úradu Okresného národného výboru v Krupine, expozitúra Šahy boli prislúšné obce: Demandice, Dolné Semerovce, Dolné Túrovce, Fedýmeš (Ipeľské Uľany), Hidvég (Ipeľské Predmostie), Hokovce, Hrkovce, Horné Semerovce, Horné Túrovce, Hrušov, Chorvatice, Inam (Dolinka), Kleňany, Maďarovce (Malinovec), Nekyje (Vinica), Plášťovce, Sazdice, Sečianky, Slatina, Stredné Túrovce, Šahy, Tešmak, Tompa (Tupá), Veľká Ves nad Ipľom, Vinica, Vyškovce nad Ipľom. Expozitúra v Šahách mala zabezpečiť riadny nerušený chod verejnej a štátnej správy. Vymenovaná Okresná správna komisia v Šahách sa zriekla svojej funkcie, keďže nebolo vyhovené žiadosti o utvorenie samostatného okresu Šahy. Až zákonom SNR číslo 14/1919 Zb. o územnej organizácii okresov na Slovensku bol vytvorený okres Šahy, do ktorého pôsobnosti patrili Obvodné úrady miestnych národných výborov v Demandiciach, Hokovciach, Hrkovciach, Kostolných Moravciach, Plášťovciach, Šahách, Veľkej Vsi nad Ipľom, Vinici a vo Vyškovciach nad Ipľom. Okresný národný výbor v Šahách zahájil činnosť 1. februára 1949. Zmeny v organizácii a kompetencii národných výborov nastali po vydaní ústavného zákona č. 150/1948 Zb. z. Týmto zákonom boli národné výbory ako orgány štátnej a verejnej správy včlenené do štátneho zriadenia a stali sa najnižším článkom štátnej správy a moci. Obvodný úrad miestnych národných výborov vo Vinici zanikol na základe vládneho nariadenia číslo 14/1950 Zb., ktorým bola na území celej československej republiky kodifikovaná jednotná organizácia miestnych národných výborov. Ich funkciou bolo vykonávať štátnu moc a jednotnú štátnu správu na územiach obcí. Obvodný úrad miestnych národných výborov vo Vinici ukončil svoju činnosť 31. augusta 1950.	
3.2.3.	Archival history	Archívny fond Obvodného úradu miestnych národných výborov vo Vinici sa zachoval v časovom rozpätí rokov (1939) 1945 – 1950 (1963). Vzhľadom k tomu, že obce Dolinka a Vinica	Dejiny archívneho

	v rokoch 1939 – 1944 pripadli Maďarsku a nezachovali sa z toho obdobia žiadne písomnosti, (údajne boli okrem matrík všetky zničené vojnovými udalosťami) bola vo fonde ponechaná evidencia trestaných z rokov 1939 – 1947, pretože vo vedení evidenčných záznamov od roku 1945 pokračoval Obvodný úrad miestnych národných výborov vo Vinici. K fondu príslušná evidencia vydaných obecných svedectiev za roky 1948 – 1954 bola ponechaná vo fonde obvodného úradu miestneho národného výboru i keď prevahu evidenčných záznamov tvoria záznamy z rokov 1951 – 1954, vyhotovené Miestnym národným výborom vo Vinici. V tomto prípade sa nepoužilo kritérium posudzovania príslušnosti k fondu podľa prevahy záznamov, pretože vo fonde Miestneho národného výboru Vinica sú uložené evidované kópie vydaných obecných svedectiev dokumentárnej hodnoty. Podobne sa hodnotil i časový presah záznamov prezidiálneho protokolu príslušný fondu Obvodný úrad miestnych národných výborov vo Vinici, v ktorom majú prevahu záznamy dôverného charakteru – doručenie povolávacích rozkazov, kádrové posudky a sociálna starostlivosť o rodiny povolancov, vedené za roky 1951 – 1963 Miestnym národným výborom vo Vinici. Kancelársky poriadok pre obce, určený obecným a obvodným notárom, vydaný nariadením uhorského ministra vnútra pod číslom 126000/B.M. v roku 1902 ostal v platnosti podľa nariadenia Povereníctva Slovenskej národnej rady pre veci vnútorné číslo 2800/1-II/2-1945 aj na Obvodnom úrade miestnych národných výborov vo Vinici. Kancelársky poriadok ustálil protokolovanie podaní došlých na adresu úradu, ale i podania došlé na obce. Podania boli začlenené podľa charakteru obsahu do prezidiálnej alebo administratívnej agendy, ku ktorým sa viedli pomocné knihy – protokol prezidiálny a administratívny. K administratívnej agendy sa viedol vecný index. Okrem vyššie uvedenej písomnej produkcie bol úrad povinný viesť rôzne evidencie. Viedol i účtovnú agendu. Písomnosti boli ukladané chronologicko-numerickým systémom. Archívny materiál fondu bol usporiadaný na základe provenienčného princípu v poradí: evidenčné knihy, prezidiálne registratúrne pomôcky, prezidiálne spisy, administratívne protokoly, indexy, spisy a účtovné knihy. Fond Obvodného úradu miestnych národných výborov vo Vinici sa nezachoval kompletne. Nezachoval sa prezidiálny protokol za roky 1945 – 1946, jeden zväzok administratívneho protokolu z roku 1945, protokol za rok 1950 a indexy k administratívnym protokolom z rokov 1945, 1947. Kompletne sa nezachoval ani účtovný materiál. V agende úradu menšie množstvo písomností chýbalo, ale markantné úbytky postihli administratívne spisy, hlavne v ročníku 1946 a administratívnych spisoch ročníka 1950. Pri evidenčných knihách, účtovných knihách a registratúrnych pomôckach je inventárnou jednotkou jeden zväzok knihy. Pri prezidiálnych a administratívnych spisoch je inventárnou jednotkou súbor písomností jedného ročníka. Inventárny záznam sa pri knihách skladá z inventárneho čísla, názvu a ročníka. Pri registratúrnych pomôckach sú tieto údaje rozšírené o číselný rozsah záznamov v jednotlivom	fondu

		zväzku knihy. Pri prezidiálnych a administratívnych spisoch je uvedený okrem čísla inventárnej jednotky ešte ročník, číselný rozsah a číslo archívnej škatule. Pri niektorých spisoch je uvedená aj pôvodná signatúra spisu označená*, slúžiaca bádateľovi pri vyplňaní žiadanky o predloženie archívneho materiálu k štúdiu ako i pracovníkom archívu k efektívnejšiemu vyhľadávaniu požadovaných dokumentov. Obsah spisov každej archívnej škatule, patriacich do určitej inventárnej jednotky, tvorí samostatný odsek. Písomný materiál Obvodného úradu miestnych národných výborov vo Vinici (1939) 1945 – 1950 (1963) bol usporiadaný podľa diplomatických kategórií so zachovaním chronologicko-numerickeho systému pôvodcu. V roku 1994 bol fond definitívne usporiadaný a inventarizovaný.	
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Archívny materiál Obvodného úradu miestnych národných výborov vo Vinici (1939) 1945 – 1950 (1963) bol do vtedajšieho Štátneho okresného archívu vo Veľkom Krtíši prevzatý od Miestneho národného výboru vo Vinici (prírastkové číslo 324).	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	Obvodný úrad miestnych národných výborov vo Vinici bol výkonným orgánom Miestneho národného výboru v Hrušove a Miestnej správnej komisie v Dolinke a vo Vinici. Celú písomnú agendu miestneho národného výboru a miestnej správnej komisie viedol, okrem podaní príslušných plénu, rade, komisií alebo predsedovi miestneho národného výboru, pod záhlavím obvodného úradu od zahájenia svojej činnosti podľa dočasného organizačného poriadku pre národné výbory, vydaného Poverením SNR pre veci vnútorné číslo 6633/2-11/1-1945 zo dňa 15. decembra 1945 a uverejneného v Úradnom vestníku číslo 315 z roku 1945, ktorý § 9 - 12 stanovil jeho kompetencie s platnosťou od 1. decembra 1945. Dozor nad správnym vedením úradnej agendy vykonával Okresný národný výbor v Krupine, expozitúra Šahy. Agenda obvodného úradu miestnych národných výborov je podobná agende notárskych úradov a aj naďalej v spisovej manipulácii obvodného úradu miestnych národných výborov ostali v platnosti ustanovenia kancelárskeho poriadku platného pre obce a notárske úrady číslo 126 000/1902 B. M. v zmysle nariadenia Poverenia SNR pre veci vnútorné č. 2800/1-II/2-1945 zo dňa 23. júla 1945, ktorým bola stanovená aj kompetencia vo vedení štátnych matrík. Písomnosti Obvodného úradu miestnych národných výborov vo Vinici korešpondujú s úradnou agendou Okresného národného výboru v Krupine, Úradu Okresného národného výboru v Krupine, expozitúra Šahy (1945-1949), Okresného národného výboru v Šahách (1949 – 1950) a dokumentujú toto povojnové obdobie v miestnom i celospoločenskom rámci. Keďže fondy okresného národného výboru sú podľa územnej kompetencie uložené v Štátnom okresnom archíve vo Zvolene a v Leviciach, bol tento aspekt zohľadnený pri skartácii agendy Obvodného úradu miestnych národných výborov vo Vinici.	Obsah a rozsah archívneho fondu
3.3.2.	Appraisal, destruction	Materiál v množstve 13,37 bm z Miestneho národného výboru vo Vinici bol do archívu prevzatý	Vyraďovanie a

	and scheduling information	31. marca 1987. Materiál bol triedený, pričom vytriedených bolo 5,80 bm písomností Obvodného úradu miestnych národných výborov vo Vinici, ostatná agenda patrila Miestnemu národnému výboru vo Vinici. Po roztriedení boli písomnosti oboch agend vyradené a písomnosti Obvodného úradu miestnych národných výborov vo Vinici usporiadané. V roku 1994 bol fond definitívne usporiadaný a bola vykonaná vnútorná skartácia.	hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Archívny fond je uzatvorený. Ďalšie prírastky sa neočakávajú.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Obvodný úrad miestnych národných výborov vo Vinici (1939) 1945 – 1950 (1963): A. Evidenčné knihy B. Prezidiálne písomnosti 1. Registratúrne pomôcky 2. Spisy C. Administratívne písomnosti 1. Registratúrne pomôcky 2. Spisy D. Účtovné písomnosti	Spôsob usporiadania
3.4.1.	Conditions governing acces	Prístupný.	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovať so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language /scripts of material	Slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	Poškodený manipuláciou.	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Štátny okresný archív vo Veľkom Krtíši. Kamenská Darina: Obvodný úrad miestnych národných výborov vo Vinici (1939) 1945 – 1950 (1963). Veľký Krtíš 1994. Inventár e. č. 2807.	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Štátny archív v Banskej Bystrici, pracovisko Archív	Existencia

	of originals	Veľký Krtíš, Za parkom 851, 990 01 Veľký Krtíš	a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Nie je známe.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Nie sú známe.	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Opis vyhotovil Ing. Igor Bartoš na základe evidenčného listu archívneho fondu a informácií obsiahnutých v archívnej pomôcke uvedenej v kapitole Vyhľadávacie pomôcky.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	14.07.2017	Dátum vyhotovenia opisu